

122, 125. **11)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 123, 126, 135, 626. **12)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 140, 161. **13)** Sčk. [Sedláček, A.]: Lažanský z Bukové. In: Ottův slovník naučný XV. Praha 1900, s. 750-751. **14)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 126. **15)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 154-155, 157, 161. **16)** SOA Plzeň, Horažďovice 2, fol. 349v; č. 5, fol. 90v, 109. **17)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 201, 217, 663, 748. **18)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 636, 639, 643, 271, 285. **19)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 243; č. 10, fol. 50. **20)** Sčk. [Sedláček, A.]: Sobětický z Sobětic. In: Ottův slovník naučný XXIII. Praha 1905, s. 563-564. **21)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 410, 434, 745. **22)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 410, 434, 745. **23)** SOA Třeboň, S. Hoštice 11, fol. 21. **24)** SOA Třeboň, Volenice 6, fol. 66v; S. Hoštice 2, s. 165. **25)** SOA Třeboň, S. Hoštice 3, fol. 55, 56v, 58v, 63v, 68v. **26)** SOA Třeboň, S. Hoštice 12, fol. 49v, 51. **27)** SOA Třeboň, S. Hoštice 3, fol. 61; č. 12, fol. 54v. **28)** SOA Třeboň, fond Soupisy poddaných, inv. č. 89, sign. A-XVI-1, fol. 208. **29)** Citace v pozn. 28, inv. č. 90, sign.

A-XVI-2, fol. 210v; inv. č. 91, sign. A-XVI-3, fol. 221. **30)** Citace v pozn. 28, inv. č. 92, sign. A-XVI-4, fol. 260; inv. č. 93, sign. A-XVI-5, 261. **31)** Citace v pozn. 6, s. 145. **32)** SOA Třeboň, S. Hoštice 12, např. fol. 75. **33)** Citace v pozn. 6, s. 145. **34)** SOA Třeboň, Katovice 1, fol. 27, 35. **35)** Doskočil, K. (ed.): Berní rula 2 – popis Čech r. 1654. Praha 1954, s. 518; Haas, A. (ed.): Berní rula 27 – kraj Prácheňský I. Praha 1954, s. 90-91. **36)** SOA Třeboň, Katovice 1, fol. 60v. **37)** Citace v pozn. 6, s. 145. **38)** SOA Plzeň, Kadov 1, fol. 14. **39)** SOA Třeboň, Katovice 2, fol. 14, 25. **40)** Citace v pozn. 6, s. 145. **41)** Citace v pozn. 20, s. 564. **42)** Sčk. [Sedláček, A.]: Údražský z Kestřan. In: Ottův slovník naučný XXVI. Praha 1907, s. 13-14. **43)** SOA Třeboň, Katovice 3, fol. 117. **44)** Citace v pozn. 6, s. 145-146. **45)** SOA Třeboň, Katovice 2, fol. 46, 58v, 79v. **46)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 19, 29, 72, 128. **47)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 13, 76, 239, 108, 164, 125; Katovice č. 4, s. 173; č. 2, fol. 66. **48)** SOA Třeboň, S. Hoštice 1, s. 117.

(pokračování přístě)

Drobnosti, dodatky, opravy, informace, zajímavosti, ohlasy

Podzemí hradu Kyšperku

Karel Pokorný

Hrad Kyšperk – též Supí Hora, se nalézá u vsi Unčína (obec Krupka, okr. Teplice). Soudí se, že byl zbudován na popud krále Jana Lucemburského. Z poměrně rozsáhlého hradu se toho moc nedochovalo. Přístupy po silnici ze zdola i shora, zřejmě nájedzy sedláků do tohoto levného kamenolomu usnadňovaly.

V místě jediného možného přístupu byl ostroh, na němž se tato pevnost nachází, překopán a vylámán zde hluboký a široký příkop, přes který vedl na konci zvoditý most. Prostá, ve zdi prolomená brána se ve svém reliktu zachovala. Druhá hradba též s branou se zvedala až k palácové stavbě. Teprve třetí branská věž byla mohutnou překážkou. Dispozice objektu byla trojdílná, blokového typu. Teprve přestavby Jana z Jenštejna povýšily hrad svou rozlohou a výstavností na sídlo reprezentující církevního oligarchu. Nejimpozantnější jeho stavbou je zde dnes torzo čtverhranné věže vystavěné v místě, kde býval předěl předhradí a jádra hradu. Předhradí je dnes již nečitelné, ale horní hrad s nejsilnějším zdívkem svědčí o tom, že byl posledním bodem obrany. Jen nepatrné pozůstatky prozrazují místo obytné věže či věžového paláce; zachovala se pouze část valeně zaklenutého suterénu a přízemí.¹⁾

Kyšperk – sestup do nejhlubšího sklepa, z něhož vyústí chodba (foto Kamil Pokorný 2006).

O podzemních prostorách hradu se můžeme na internetu dozvědět, že: „Podzemí patří v současnosti k největším zajímavostem při návštěvě zříceniny hradu Kyšperk. Zachovalým klenutým vstupem pod hlavním palácem se dá vstoupit do dvou přízemních místností. Jedná se o dvě klenuté místnosti stavěné z lomového kamene, spojené krátkou chodbičkou. Na pravé straně druhé míst-

nosti se pod klenbou nacházejí schody do sklepení místnosti pod podlahou místnosti přízemní. Po důkladnějším ohledání této spodní místnosti, se dá najít menší otvor při zemi, který dříve sloužil buď jako úniková chodba nebo jako odtokový kanál z hradu.“²⁾ Jinde na internetu je možné shlédnout několik fotografií klenutých sklepů a vchodů do nich,³⁾ ale třeba i informace o podzemní chodbě s fotodokumentací, ještě před jejím vyčištěním.⁴⁾

Velmi zajímavý a zřídka je zápis dvou opravdu zanícených nadšenců, kteří suterén pod palácem pročišťovali, popsal a zakreslili v roce 2007. Daleko pozoruhodnější je kontroverzní chodba či štola v druhém suterénu sklepení paláce. Zmínění nadšenci ji opakovaně od roku 1983 zkoumali s mizivými prostředky, které měli k dispozici. Pod schodištěm nejspodnějšího sklepení je ve skále tesaná štola, zahýbající po několika metrech ostře doleva. Pokud by měla být odvodňovacího tohoto enormě suchého sklepa, ztrácelo by to odbočení zcela význam, protože po několika metrech svah pod hradbou prudce klesá. Pokud by se ale mělo jednat

Kyšperk – vstup do chodby, která byla nadšenci vyčištěna a na příkaz úřadů opět znepřístupněna (foto Kamil Pokorný 2006).

o cestu ústupovou, musela by tato šachtovitě klesat a podcházet hradní příkop a dosahovat délky desítky metrů. Poslední možností je, že by se jednalo pouze o cestu do hradního příkopu. V délce osmi metrů se nalézala poloshnilá prkna a trámy zřejmě staršího data.⁵⁾

Pak vojáci a policisté vše na příkaz úřadu zaházeli. Typické. Všude jinde ve světě se obavy před nežádoucími vstupy do podzemí řeší mříží. Odborné průzkumy podzemních chodeb se u nás nedělají. Nejsou peníze ani na záchranu toho nad zemí. Pracně vyčištěná chodba je opět zavalená kameny, ale odkrýt by se dala i shora, kde je její propad. Ale koho to dnes zajímá?

Poznámky: 1) Menclová, D.: České hrady I. Praha 1972, s. 390; Durdík, T.: Encyklopedie českých hradů. Praha 1995, s. 163. 2) [https://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%A1perk_\(hrad,_okres_Teplice\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%A1perk_(hrad,_okres_Teplice)) [25. 11. 2015]. 3) <http://www.hrady.cz/?OID=197> [25. 11. 2015]. 4) <http://agartha.cz/html/pruzkumy/cechy/kysperk/index.php> [25. 11. 2015]. 5) Písemná informace jednoho z nadšenců Bohuslava Hirsche; uloženo u autora.

Předseda Klubu Augusta Sedláčka Ing. Jan Anderle šedesátiletý

Je to neuvěřitelné. Jako by to bylo včera, když jsme s Honzou Anderlem a Vladimírem „Maxem“ Švábem v květnu roku 1984 měřili zaniklý dvůr plaských cisterciáků Třebokov (do té doby považovaný za hrad Železnici). Honza posadil malou dcerku pod strom, dal jí panenku a řekl: „Hraj si Maruško, my tady se strejdama budeme chodit okolo a neutečeme“ (nebo tak nějak). S Honzou jsem se seznámil přes Maxe, který tehdy tak jako já bydlel ve Vochově u Plzně.

Jan Anderle se narodil 15. 3. 1956 v Plzni, vyrostl v její okrajové části Červeném Hrádku u lesa a s přestávkou let strávených na Bílé Hoře žije v Červeném Hrádku dodnes (ano, je to ten slavný „Jakešův“ Červený Hrádek). Zámečnický učen, gymnasista, absolvent VŠSE v Plzni, obor elektronické počítače. Po vojně zaměstnán ve Výzkumném ústavu elektrotechnickém Škoda k. p., kde se jako výzkumný a vývojový pracovník zabýval tvorbou architektury a programového vybavení řídicích mikropočítačů. V roce 1984 spolu s Josefem Milerem se nejvíce angažoval při vzniku Klubu Augusta Sedláčka. Název našeho zpravodaje Hláska je jeho nápadem.

Do roku 1990 byl bezpartijní. S přesvědčením, že svobodný občan je povinen starat se o věci veřejné, vstupuje toho roku do komunální politiky, ve které do roku 2014 jako zastupitel Právě volby pro Plzeň hájil, často bez úspěchu, konzervativní pravicová stanoviska obvykle proti silám ODS, ČSSD a KSČM. Po celou dobu mu politika zůstala „koníčkem“, ne zaměstnáním.

Podněcován chlapeckým romantismem s kořeny v rodině, se Jan Anderle od studentských let profiloval jako amatérský badatel – kastelolog. Spolu s V. Švábem vytvořili Soupis tvrzí v rokycanském okrese, vítěznou práci Studentské odborné činnosti roku 1981, která vznikla na ČVUT pod vlivem M. Radové a T. Durdíka. V dalším odborném vývoji čerpal z přátelských kontaktů s J. Škabradou. V roce 1992 opustil pracovní poměr ve Škodovce a od té doby, zúročujíc znalosti ze svého dlouholetého amatérského působení v daném oboru, se „na volné noze“ žije jako historik architektury zejména stavebně-historickými průzkumy. Zpracoval jich za dosavadní kariéru přes 250. V roce 1994 na ČVUT v Praze úspěšně dokončil studium v oboru Dějiny architektury a památkové péče.

Na cestě vlakem z výletu za Z. Procházku na Domažlicko s J. Škabradou vytvořili na papíře od svačiny koncepci konference Dějiny staveb. První impuls k jejímu konání vzešel na půdě KASu z přání J. Milera. Od roku 2003 působí jako externí učitel na ZČU v Plzni, na katedře archeologie, kde přednáší předměty Stavebně-historický průzkum a Poznávání historických staveb. Nepřednáší jen studentům, ale často udělá přednášku i pro členy plzeňské pobočky klubu. Jeho styl přednesu je neopakovatelný – váží slova, a ta která vyfkne, sedí. Při tom všem se ještě stačil oženit, postavit dům a vychovat dvě děti. Za hodně vděčí manželce Danuše.

Po úmrtí prvního předsedy Rady Klubu Augusta Sedláčka J. Milera roku 1999 byl Jan Anderle zvolen druhým předsedou. Ať ještě dlouho nemáme předsedu třetího.

Bibliografie (J.A. = Jan Anderle)

1984: J.A. – P. Rožmberský – V. Švábek: Hrad Železnice či dvůr Třebekov? In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1984. Plzeň, s. 64-72; J.A. – Z. Procházka – V. Švábek: Dolany o. Klatovy. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1984. Plzeň, s. 73-83; J.A.: Radkovice o. Plzeň-jih. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka

1984. Plzeň, s. 96-98; J.A. – V. Švábek: Tvrze na Rokycansku. Informace o výsledcích průzkumu. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1984. Plzeň, s. 110-112.

1985: J.A.: Nezvěstice o. Plzeň-jih. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1985. Plzeň, s. 56-59; J.A.: Řenče o. Plzeň-jih. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1985. Plzeň, s. 74-86; J.A. – P. Rožmberský – V. Švábek: Džbáněk k. ú. Nebílovský Borek, o. Plzeň-jih. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1985. Plzeň, s. 105-111; J.A. – J. Miler: Vrtba k. ú. Vrtbo, o. Plzeň-sever. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1985. Plzeň, s. 112-119.

1986: J.A. – V. Švábek: Jan Willenberk. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1986. Plzeň, s. 5-11; J.A.: Lipovice o. Prachaticce. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1986. Plzeň, s. 32-40; J.A.: Představení opevnění hradu Kašperku k. ú. Žlíbek, o. Klatovy. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1987. Plzeň, s. 49-52; J.A. – Z. Procházka – V. Švábek: Vitějovice o. Prachaticce. In: Ročenka Klubu Augusta Sedláčka 1987. Plzeň, s. 85-109.

1987: J.A.: Chrást okr. Plzeň-sever. In: Výzkumy v Čechách 1984-1985. Praha, s. 248.

1989: J.A. – V. Švábek: Hrad na Strašicku – pokus o rekonstrukci jejich postavení v životě oblasti před polovinou 14. století. In: Castellologica bohemia 1. Praha, s. 105-122; J.A. – J. Miler – Z. Procházka – P. Rožmberský: Týnecký cyklus vedut. In: Castellologica bohemia 1. Praha, s. 335-345; J.A. – P. Rožmberský: Ing. arch. Vladimír Švábek 30. 1. 1956 – 3. 9. 1988. In: Castellologica bohemia 1. Praha, s. 351-353.

1990: J.A. – V. Švábek: Tvrze v rokycanském okrese – I. část. In: Sborník muzea dr. B. Horáka v Rokycanech 3. Rokycany, s. 3-25; J.A. – K. Nováček: Zaniklý středověký sídelní komplex Neslívky. In: Archaeologia historica 15. Brno, s. 251-260.

1991: J.A. – P. Rožmberský – V. Švábek: Hrad Komberk. In: Castellologica bohemia 2. Praha, s. 115-124; J.A.: Nedostavěný hrad u Strašiny (okr. Klatovy). In: Castellologica bohemia 2. Praha, s. 327-330; J.A. – P. Rožmberský – V. Švábek: Sídlo na Zdouni. In: Sborník Společnosti přátel starožitností 2. Praha, s. 133-144; J. Škabrada – J.A.: Příspěvek ke stavebně technické charakteristice románských věží, Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností 29, č. 4, s. 229-234.

1992: J.A.: Dva plzeňské nárožní domy. In: Archaeologia historica 17. Brno, s. 91-97; J.A. – V. Švábek: Tvrze v rokycanském okrese II. část. In: Sborník muzea dr. B. Horáka v Rokycanech 4. Rokycany, s. 3-44.

1993: J.A.: Některé otázky vývoje Tepelského domu v Plzni. In: Archaeologia historica 18. Brno, s. 263-273; J.A. – P. Rožmberský – M. Trachta: Panské sídlo v Habarticích, Hláska IV, příloha, s. 1-8; J.A. – V. Švábek: Tvrze v rokycanském okrese – III. část. In: Sborník muzea dr. B. Horáka v Rokycanech 5. Rokycany, s. 11-36; J.A.: Petrovické hrady. In: Castellologica bohemia 3. Praha, s. 111-116; J.A. – E. Černá – A. Kirsche: Neznámý hrad u Brandova v Krušných Horách. In: Castellologica bohemia 3. Praha, s. 125-130; J.A. – Z. Procházka – V. Švábek: Hrad Hus a jeho obležení. In: Castellologica bohemia 3. Praha, s. 131-136; J.A. – P. Rožmberský – V. Švábek: Výsledky povrchového průzkumu cisterciáckých dvorů na Plzeňsku. In: Castellologica bohemia 3. Praha, s. 261-270.

1994: J.A.: Stavební vývoj feudálního sídla v Čechovicích, Průzkumy památek 1, č. 2, s. 45-60; J.A. – O. Brachtel – P. Rožmberský: Zdemyslice, Hláška V, č. 3, s. 31; J.A. – P. Rožmberský: Zaniklý Kokot, ves a šlechtická sídla. In: Castellologica bohemica 4. Praha, s. 175-184; J.A. – M. Rykl – J. Úlovec: Tvrze v Kouskově Lhotce a Vrhavči (okr. Klatovy). In: Archaeologia historica 19. Brno, s. 259-272; J.A. – T. Karel – V. Švábek: Městský hrad v Rokycanech. In: Archaeologia historica 19. Brno, s. 71-77.

1995: J.A.: Dílčí výsledky stavebně-historického průzkumu východního křídla hradu Loket, Zprávy památkové péče 55, s. 263-264; J.A.: Vývoj středověké dispozice domu čp. 89 v Plzni. In: Archaeologia historica 20. Brno, s. 65-70; J.A. – O. Brachtel – P. Rožmberský: Tvrz Týniště, Hláška VI, příloha 1, s. 15-16.

1996: J.A. – M. Ebel: Stavebně historický průzkum domu čp. 59 v Tachově, Průzkumy památek 3, č. 1, s. 101-106; J.A.: Pozdně renesanční kachle z fary v Boru, Průzkumy památek 3, č. 1, s. 113-115; J.A.: Vývoj zájezdni hospody v Červeném Hrádku, Průzkumy památek 3, č. 2, s. 138-142; J.A.: Tvrze kozelského polesí. Edice Zapomenuté hrady, tvrze a místa č. 11. Plzeň; J.A.: Průzkum sakrální stavby na severním předmostí Saského mostu v Plzni. In: Archaeologia historica 21. Brno, s. 81-85; J.A. – Z. Procházka: Stavební vývoj kostela Narození Panny Marie v Domažlicích, Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností 34, č. 1, s. 1-5.

1997: J.A. – J. Kyncl: Srub v domě čp. 138 v Plzni, Průzkumy památek 4, č. 2, s. 73-78; J.A. – V. Švábek: Strašické hrady. Edice Zapomenuté hrady, tvrze a místa č. 16. Plzeň; J.A. – P. Rožmberský: Tvrze Tlučná a Tlučná na Plzeňsku. Edice Zapomenuté hrady, tvrze a místa č. 14. Plzeň.

1998: J.A.: Pozdně románský hrad Loket, Průzkumy památek 5, č. 1, s. 3-12; J.A. – J. Čihák – M. Ebel – K. Nováček: Kolomazná pec v Plzni-Bolevci, Průzkumy památek 5, č. 2, s. 139-146; L. Svoboda – J. Úlovec – P. Chotěbor – Z. Procházka – Z. Fišera – J.A. – J. Slavík – M. Rykl – T. Durdík – V. Brych: Encyklopedie českých tvrzí I. Praha; J.A.: Otrásky vztahů mezi stavbami hradů Volfštejna a Valdeku. In: Archaeologia historica 23. Brno, s. 399-408.

1999: J.A.: Odešel Josef Miler, Hláška X, č. 3, s. 33-34.

2000: J.A. – M. Ježek – J. Zavřel: Průzkum selské usedlosti čp. 2 v Sakách na Slánsku, Průzkumy památek 7, č. 1, s. 43-67; J.A. – J. Škabrada: Pozdně gotická dělová bašta na hradě Roupově, Průzkumy památek 7, č. 2, s. 3-14; J.A. – R. Široký: Vývoj domu čp. 126 v Plzni. Pokus o interdisciplinární průzkum památky, Průzkumy památek 7, č. 2, s. 103-116; J.A.: Pozůstatky pozdně středověké zástavby Saského předměstí v Plzni. In: Archaeologia historica 25. Brno, s. 51-59; J.A.: Konference Dějiny staveb, Hláška XI, č. 3, s. 33-35; L. Svoboda – J. Úlovec – P. Chotěbor – Z. Procházka – Z. Fišera – J.A. – J. Slavík – M. Rykl – T. Durdík: Encyklopedie českých tvrzí II. Praha; J.A.: Vyhodnocení konference Dějiny staveb, Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností 38, č. 3, s. 172-175.

2001: J.A. – K. Drhovský: Stavební dějiny a rekonstrukce domu „Zlaté slunce“ v Plzni. In: Západočeský historický sborník 7. Plzeň, s. 363-385; J.A.: Konference Dějiny staveb 2001, Hláška XII, č. 3, s. 41-42; J.A. a kolektiv: Opevnění Plzně v nálezech z poslední doby. In: Dějiny staveb 2001. Plzeň, s. 9-20; J.A. – P. Kodera – R. Široký: Dějiny vodárenství v Plzni I. Plzeň; J. Urban – J.A.: Dějiny a stavební vývoj domu čp. 196 a 318/319 v Plzni. In: Plzeňsko. Sborník Spolku za starou Plzeň 2000 (2001). Plzeň, s. 7-25.

2002: J.A. – J. Kyncl: Vývoj horního hradu v Bečově nad Teplou, Průzkumy památek 9, č. 2, s. 75-108; J.A. – J. Kyncl: Hrad Bečov nad Teplou – zajímavý zdroj materiálu pro datovací standardy borovice a smrku (příloha), Zprávy památkové péče 62, č. 5, s. 7-8; J.A.: Aktuální stav poznání vývoje zástavby na severním předmostí Saského mostu, Plzeňsko II, s. 39-52; J.A.: Nadchází další ročník konference Dějiny staveb, Hláška XIII, č. 1, s. 6; J.A.: Hracholuský zámek, Hláška XIII, č. 2, s. 25-26; J.A.: Konference Dějiny staveb 2002, Hláška XIII, č. 4, s. 61; J.A. – M. Ebel – P. Chotěbor: Ctěnice. In: Castellologica bohemica 8. Praha, s. 263-

276; J.A.: Hrázděný dům čp. 581 v Žatci. In: Hrázděné stavby. Odborný seminář 18. dubna 2002. Společnost pro technologii ochrany památek. Praha.

2003: J.A.: Čtvrtá konference Dějiny staveb, Hláška XIV, č. 3, s. 48-49; J.A. – T. Kyncl – J. Škabrada: Krovky kostela sv. Bartoloměje v Plzni. In: Dějiny staveb 2002. Plzeň, s. 6-20; J.A.: Aktuální vývoj poznání stavebních dějin zámku v Čechovicích, České památky 14, č. 2, s. 5.

2004: J.A. – M. Ebel – I. Ebelová: Bolevecká soustava rybníků – příspěvek k dějinám rybníkářství na Plzeňsku, Průzkumy památek 11, č. 2, s. 196-206; J.A.: Dvacet let Klubu Augusta Sedláčka, Hláška XV, zvláštní konferenční číslo, s. 2; J.A.: Hrad Bečov, Hláška XV, zvláštní konferenční číslo, s. 12-13; J.A.: Otázky vývoje jádra hradu Rabí. In: Castellologica bohemica 9. Praha, s. 125-138; J.A.: Kostel Věch svatých v Horšově – románský vchod na tribunu. In: Dějiny staveb 2003. Plzeň, s. 241-242; J.A.: Dvacet let Klubu Augusta Sedláčka. In: Dějiny staveb 2004. Plzeň, s. 4; J.A. – J. Smitka: Pozdně románský kostel někdy sv. Jana Buriana na hradě ve Velkém Boru. In: Dějiny staveb 2004. Plzeň, s. 15-24.

2005: J.A.: Hrad Kašperk, Průzkumy památek 12, č. 1, s. 37-72; J.A. – V. Svoboda: Hambalkové krovky se stojatými stolicemi na Plzeňsku. In: Sborník 3. Praha, s. 115-122; J.A.: Za panem Smitkou, Hláška XVI, č. 4, s. 60; J.A.: Stavební typologie barokního pivovaru s přihlédnutím k zámeckému pivovaru ve Zdíbech. In: Dějiny staveb 2005. Plzeň, s. 184-195.

2006: J.A.: Za panem Smitkou, Hláška XVII, zvláštní konferenční číslo, s. 2.

2007: J.A.: Tzv. Pluhovské domy v jádru hradu Bečova nad Teplou, Průzkumy památek 14, č. 1, s. 3-25; J.A.: Románská kaple na hradě Horšovský Týn. In: Dějiny staveb 2007. Plzeň, s. 195-200.

2008: J.A. – J. Knopp – J. Kumpere: Z dějin rybníkářství. In: Dudák, V. (ed.): Plzeňsko – příroda, historie, život. Praha, s. 422-424; J.A.: Uspořádání bytů v některých velkých hradech doby Karla IV. In: Sborník 6. Praha, s. 13-32; J.A. – J. Škabrada: K otázce původu konstrukce hlavního krovu lodi kostela sv. Bartoloměje v Plzni. In: Dějiny staveb 2008. Plzeň, s. 224-226; J.A.: Zaniklá ves a tvrz Kokot. Edice Zapomenuté hrady, tvrze a místa č. 40. Plzeň.

2009: J.A. – V. Knoll: Dějiny a stavební vývoj hradu, zámku a zámeckého kostela ve Starém Hrozňatově (Kinsbergu), Průzkumy památek 16, č. 1, s. 17-44; J.A.: Středověké etapy vývoje hradu Velhartice, Průzkumy památek 16, č. 2, s. 51-82; J.A. – T. Bernhardt – V. Čada – P. Domanický – K. Postránecká – E. Semoťanová – A. Skála – M. Strejc – R. Šimůnek – R. Široký – S. Štágl – M. Vichrová – T. Vybíral – M. Wasková: Historický atlas města Plzně. Plzeň-Praha; J.A. – V. Švábek: Strašické hrady. Edice Zapomenuté hrady, tvrze a místa č. 16. 2. doplněné vydání. Plzeň; J.A. – K. Drhovský – K. Foud – J. Hůrková – L. Smolík: Chanovice – v úctě a oslavě umu, vůle, pracovitosti a vytrvalosti našich předků. Chanovice; J.A.: Die Disposition der Wohnbereiche einiger Burgen in der Zeit Karls IV. in Böhmen. In: Castrum Bene 2009, v tisku.

2010: J.A. – P. Rožmberský: Nový a starý zámek v Týnci, Hláška XXI, č. 3, s. 33-37; J.A. – Z. Procházka: Dějiny a stavební vývoj kaple a hrobky na hradě Švamberku-Krasíkově. In: Castellologica bohemica 12. Praha, s. 193-236.

2011: J.A.: Hlavní etapy středověkého vývoje kostela Narození Panny Marie ve Staré Plzni. In: Dějiny staveb 2010. Plzeň, s. 169-183. J.A.: Jáchymovský dům čp. 4 v souvislosti s rožmberskou držbou. In: Bohatství historického stavebního vývoje Krušnohoří. Sborník příspěvků z konference konané dne 7. října 2010 v Jáchymově. Loket, s. 65-70.

2012: J.A.: Pravá totožnost Petra Rožmberského odhalena?, Hláška XXIII, č. 2, s. 29-30.

2013: J.A. – M. Hauserová: Další zjištění k podobě kostela ve Svojšíně, Průzkumy památek 20, č. 1, s. 229-237; J.A.: Za Tomášem Durdíkem, Hláška XXIV, č. 1, s. 1-2. J.A.: Rytířské sídlo a dvůr Hunčice, Hláška XXIV, č. 1, s. 7-9; J.A.: Tvrze kozelského

polesí. Edice Zapomenuté hrady, tvrže a místa č. 11. 2. rozšířené vydání. Plzeň; P. Rožmberský – V. Chmelíř – J. Anderle: Hrad Frumštejn a zámek Hunčice. Edice Zapomenuté hrady, tvrže a místa č. 45. Plzeň; J.A. – A. Aubrechtová – Z. Procházka: Poznámky k vývoji žinkovských hradů. In: Dějiny staveb 2012. Plzeň, s. 253-261; J.A. – Z. Procházka: Bývalý život dnešních sakristií kostelů v Nezdicích a Blížejově. In: Dějiny staveb 2012. Plzeň, s. 262-269; J.A.: Dům U Zlatého slunce v Plzni: kulturní památka. Plzeň; J.A.: Tradiční výroba sladu a piva z hlediska stavební typologie na příkladech z Plzeňska. In: Památky západních Čech 3. Plzeň, s. 18-32; J.A.: Jan Soukup, Václav Hynčík (fotografie) – Katedrála svatého Bartoloměje v Plzni. In: Památky západních Čech 3. Plzeň, s. 137-140; J.A.: Hradní architektura – hrady v jihozápadních Čechách. In: P. Jindra – M. Otlová (ed.): Obrazy krásy a spásy: gotika v jihozápadních Čechách. Řevnice-Plzeň, s. 112-117, katalog 19-24 s. 118-143.

2014: J.A.: Tři výročí Klubu Augusta Sedláčka, Hlása XXV, č. 2, s. 17; J.A.: Petr Rožmberský, Pavel Vařeka – Středověké osídlení Rokycanska. In: Památky západních Čech 4. Plzeň, s. 109; J.A. – R. Trnka: Můj dům, můj hrad. Specifické sídlištní struktury ve společnostech trpících vnitřním napětím, Živá archeologie. (Re)konstrukce a experiment v archeologii 16, s. 77-84; J.A.: Předpoklady a úroveň poznání vývoje budovy zámku. In: J. Hůrková a kol.: Archeologický výzkum panského sídla v Chanovicích. Klatovy, s. 20-35; J.A.: Sladovnictví a pivovarnictví v Chanovicích. In: J. Hůrková a kol.: Archeologický výzkum panského sídla v Chanovicích. Klatovy, s. 429-434.

2015: J.A.: Poznámka k vývoji sídelní struktury v povodí Otavy v polovině 14. století/ Bemerkung zum Entwicklung Siedlungsstruktur in Otavagebiet im Mitte des 14. Jh. In: Castrum Bene, v tisku.; J.A.: Die Disposition der Wohnbereiche einiger Burgen in der Zeit Karls IV. in Böhmen. In: Castrum Bene 2015, v tisku; J.A. – P. Rožmberský: Jagrhaus ve Lhotě pod Radčem. In: Dějiny staveb 2015. Plzeň 2015, v tisku; J.A.: Epizody ze stavebních dějin hospodářského dvora kláštera cisterciáků v Plasích. In: Proměny plaského kláštera (1145-2015). Mariánská Týnice 2015, v tisku.

Petr Rožmberský

Už jste četli...?

Průzkumy památek XXII/2015, č. 1. Vydává Národní památkový ústav, ú. o. p. středních Čech v Praze. Kvalitní papír, černobílé a barevné obrázky a foto, formát A4, 152 stran. Distribuce: roubickova.dita@npu.cz. Z obsahu: J. Kypta – R. Šimůnek – J. Veselý: Kostel v **Neustupově** jako nekropole renesanční šlechty. Mikrovět rezidenční vsi (1450-1620), s. 7-28; E. Racková – J. Svobodová: Renesanční jádro zámku v areálu Národního hřebčína v **Kladruzech nad Labem** – výsledky operativní dokumentace, s. 106-119; M. Kruntorád: Zámek **Hajany** a jeho stavební vývoj, s. 120-132; A. Navrátil: „Prachárna Hlídka 4“ ve **Špilberském** parku, s. 132-138; R. Vrla – P. Hudec – J. Štětina: K praktickému využití výsledků operativních průzkumů – nová prohlídková trasa na hradě **Buchlov**, s. 139-141.

F. Musil: **Neznámé zámky Moravy a Slezska**. Encyklopedické dílo zaznamenávající na více než 600 stranách přes 300 objektů. V roce 2015 vydalo Šmíra-print s. r. o. Ostrava. Objednat lze za 799 Kč (+ poštovné a balné) u vydavatele: office@smira-print.cz. redakce

Kartotéky Augusta Sedláčka. Tak jsme se dočkali. Historický ústav AV ČR spustil internetové stránky s naskenovanou a okomentovanou Sedláčkovou lístkovou kartotékou, (<http://www.augustsedlacek.cz/?q=cs>), které určitě badatelům ulehčí práci.

Digitální model reliéfu ČR (LIDAR). Český úřad zeměměřičský a katastrální spustil stránky (<http://ags.cuzk.cz/dmr/#>), na nichž je možné zjistit nejen výškopis hradišť a tvrzišť. Sláva!

V. Knoll: **Páni z Velhartic. Měli duši zvláštní – trochu drsná zdála se...** Vydalo nakladatelství Lidové noviny, Praha 2015, v edici Šlechtické rody Čech, Moravy a Slezska, svazek 13. Eru-

dovaně zpracované dějiny hlavní i vedlejších větví rodu s odkazy na prameny, edice a literaturu nepostrádají informace o sídlech Velhartických, často přinášející nová zjištění a nové pohledy. Formát A5, 571 stran, černobílé obrázky a barevná příloha, kresebné rekonstrukce hradů a tvrzí, rozrody jednotlivých větví, mapky, rejstřík. Cena v internetových knihkupectví k 11. 11. 2015 od 366 Kč (<http://www.pipkin.cz>) do 663 Kč (<http://www.martinius.cz>).

P. Rožmberský

Z hradů, zámků a tvrzí

Na zřícenině hradu **Věžka** u Druztové (okr. Plzeň-sever) probíhá od jara roku 2015 vyřezávání a kácení náletové zeleně, která trvale znepřehledňuje prostor památky. Práce provádějí zájemci o údržbu památky z Plzeňského centra filozofie a umění.

Náletová zeď mizí od jara 2015 i na **Krasíkově** (Švamberku, okr. Tachov), zejména v prostoru hradního jádra, kde jsou odstraňovány vybrané keře a menší stromy, donedávna zakrývající téměř celý areál vnitřního hradu a šijového příkopu oddělujícího vnitřní hrad a předhradí. Vyhlídková terasa na zbytku bergfritu tak bude poskytovat výhled nejen do okolí hradu, ale i na jeho vlastní plochu.

Na hradě **Krašov** (okr. Plzeň-sever) staví členové Spolku pro ochranu přírodní rezervace a hradu Krašov ochranný dřevěný přístřešek nad vstupní šíjí s gotickým portálem proti paláci. Přístřešek nahrazuje předchozí zakrytí nevhodné svým tvarem a předimenzovanou výškou. Následovat by v dohledné budoucnosti měly práce na zajištění havarijních částí zdiva hradu.

Po letech zapomnění ožívá na hradě **Radyně** (okr. Plzeň-město) zbytek pece na pálení vápna pocházející snad již z doby výstavby hradu. Prostor pece pod jižním svahem hradu je zbaven náletové zeleně a je vypracován projekt na konzervaci nově geodeticky zaměřeného torza pece, které se ocitlo v havarijním stavu. Výhledově se tato středověká technická stavba stane jednou z přiznaných částí hradního areálu.

P. Sokol

Ahníkov (okr. Chomutov) – v rubrice Z hradů, zámků a tvrzí v Hlásce XIV/2003 č. 3 s. 51 je příspěvek V. Langa, kde se uvádí, že v chomutovském Pokrušnohorském zooparku bude znovu postavena renesanční budova zaniklého zámku Ahníkov. Zbytky stavebních prvků měly být uloženy ve stodole zooparku. V září roku 2013 se tyto architektonické články nalézaly, zarostlé vegetací, v už rozpadlém přístřešku z lešenářských trubek a prken, v prostoru mezi zooparkem a skanzenem. Zdá se, že z velkolepého plánu, výstavby zcela nové stavby zámku, s použitím zrestaurovaných původních písčivých prvků, definitivně sešlo.

Na stránkách Občanského sdružení Muzeum Královského hvozdu v Nýrsku v článku Zase další nález z 26.

12. 2014 stojí: Díky pomoci přátel se začíná zvětšovat soubor předmětů, nálezů, z blízkého hradu **Pajrek** (okr. Klatovy). Už máme bojovou sekerku, sedm kusů stěl do středověkých zbraní nejrůznější ráže, kamennou dělovou kouli, středověkou podkovu a teď, zcela nový přírůstek. Hvězdovitý hrot souborového rytířského dřevce. V konzervátorských dílnách Západočeského muzea v Plzni už prošel konzervací, takže si ho můžete prohlédnout mezi našimi novými přírůstky. Ale ani tím to nekončí. Máme naději získat do sbírky nálezů z Pajreka také kus bronzového děla, které se kdysi při bojích kolem hradu roztrhlo, a jeden kus odletěl tam, kde ho nikdo nenašel (<http://muzeumnyrsko.cz/muzeumnyrsko/fr.asp?tab=muznyrsko&id=61&url=&pt=AK>).

P. Rožmberský

Bělá pod Bezdězem (okr. Mladá Boleslav) – v roce 2010 byla v její jižnější části západního křídla zámku, pod dosud známými sklepy, náhodně odhalena další, ve skále tesaná prostora. Stalo se to tak, že neopatrný nájemník zámku zapomněl zavřít

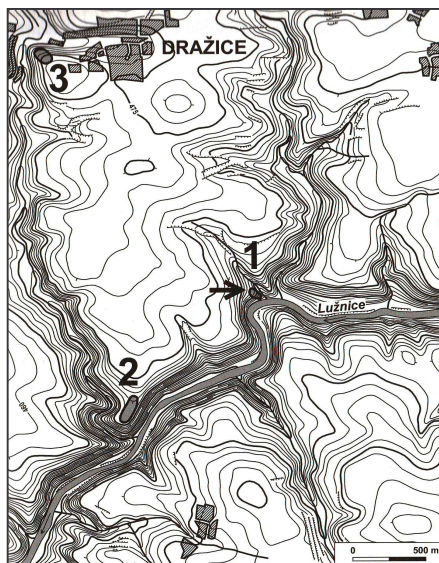

vodu a ta se ztrácela pod dlažbou zmíněných sklepů. Zámek je nyní zčásti přístupný. Prohlídkový okruh je, mimo muzea, za pouhých 20 Kč. Veškeré informace jsou k nalezení na www.mkzbela.cz/zamek. J. Synek

20. dubna 2013 pořádala plzeňská pobočka KASu autovycházku na Tábořsko. V plánu byla i návštěva opevněného místa u **Dražic** (okr. Tábor). Z časových důvodů však byla tato zastávka vynechána. Jak jsme později zjistili, udělali jsme dobře, protože

situace v katastru Dražic je poněkud složitější, což jsme tenkrát nevěděli. V Hlásce č. 1 z roku 2002 na straně 11 popisuje J. Synek „Hrad“ u Dražic, kde cituje z díla Augusta Sedláčka, že za Kvěchovským mlýnem se nachází ostrožna, kterou lidé nazývají Obřiště. Dále je v článku uvedeno, že dnes se stopy tohoto opevnění nacházejí na ostrožně u řeky Lužnice, obtékané z velké části Vlásnickým potokem, jižně od obce Dražic. V Dodatcích č. 3 k Ilustrované encyklopedii českých hradů T. Durdíka je uvedeno heslo „Obřiště“ – zaniklá fortifikace u Dražic na ostrožně nad pravým břehem Lužnice. Zde uvedený plánec však neodpovídá opevnění na ostrožně nad Vlásnickým potokem, jak jsme přímo v terénu zjistili. Vše se podařilo objasnit po získání článku O. Chvojky a D. Kováře „Středověká fortifikace u Dražic na Tábořsku“ publikovaném ve sborníku Archeologické výzkumy v jižních Čechách z v roce 2007. V katastru obce Dražic jsou totiž známy tři opevněné polohy: 1) Opevnění v poloze Obřiště z doby vrcholného až pozdního středověku na ostrožně tvořené Lužnicí a jejím pravým bezejmenným přítokem. Touto polohou se zabývá uvedený článek. 2) Raně a vrcholně středověká fortifikace nad soutokem Lužnice a Vlásnického potoka. Místo je vzdáleno 1 km níže po proudu Lužnice od Obřiště. Je uváděno i v encyklopediích hradů. 3) Tvrziště u kostela v obci Dražic. Z uvedeného vyplývá, že ve stati J. Synka v Hlásce jsou obě ostrožní lokality spojeny do jedné. T. Durdík hovoří správně o Obřišti a této lokalitě odpovídá i její plánec.

Upozorňujeme na vynikající internetové stránky archeologky PhDr. Evy Ulrychové (ulrychova-archeolog.webnode.cz), kde najdete vyčerpávající informace o archeologických novinkách

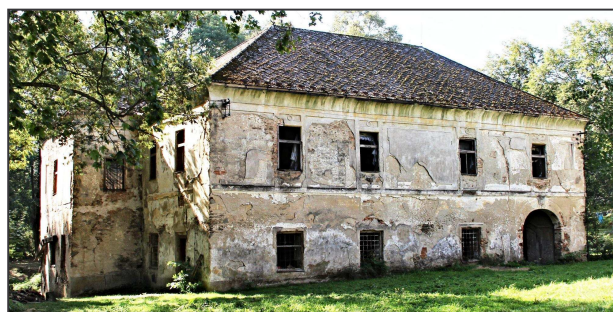
Opevněná místa v katastru Dražic podle O. Chvojky a D. Kováře. 1 – opevnění v poloze Obřiště, 2 – fortifikace nad soutokem Vlásnického potoka a Lužnice, 3 – tvrziště u kostela ve vsi (kresba K. Vávra).

a dalších historických zajímavostech Jičínska, včetně regionální historie, kalendáře vlastivědných akcí, přednášek, odborných článků a též otázek a odpovědí. Zejména je třeba ocenit podrobný přehled středověkých panských sídel na Jičínsku, díky kterému jsem k dosavadním mně z literatury známým sídlům musel přidat návštěvu ještě asi 40 lokalit. Je zde uvedeno i tvrziště v **Kněžnicích** (okr. Jičín), které se rozkládalo v dolních Kněžnicích mezi domy čp. 74 a 90. Toto tvrziště nyní pravděpodobně beze stopy zmizelo (srpen 2015). V prostoru mezi uvedenými domy je nově postavený rodinný dům, v jehož okolí jsou zřejmě rozsáhlé terénní úpravy. Zbytky tvrziště se nám nepodařilo identifikovat.

Kněžnice. novostavba rod. domu pravděpodobně na místě tvrziště.

V malé osadě **Vlčkovice** na Voticku (okr. Benešov) najdeme pozůstatky vodní tvrze přestavěné v 18. stol. na zámek. Ten byl po konfiskaci po r. 1948 využíván k bytovým účelům a jeho údržba byla prováděna způsobem na tehdejší dobu obvyklým. Zřejmě proto byl koncem sedmdesátých let 20. stol. opuštěn a ponechán zcela svému osudu a chátrání. Dílo zkázy zde zanechala zejména voda, a to jak ta spodní z původních vodních příkopů, tak ta shora zatékající poškozenou střešní krytinou. V dnešní době (září 2015) si lze u vstupu do objektu přečíst sdělení, že „...akce obnovy kulturní památky Zámeček je v roce 2014 prováděna s využitím finančního příspěvku poskytnutého Ministerstvem kultury z Havarijního programu“. Kromě nové střešní krytiny na západním věžo-

Vlčkovice, severní křídlo zámku s renesančním zdivem.

vitěm přístavku však není žádnou obnovu vidět. Objekt je otevřený, bez oken, vrat a dveří. Pod opadávající fasádou severního křídla se objevují renesanční sgrafita. Stavba jeví vážné statické poruchy, kdy v několika místnostech narušené valené či křížové klenby drží pohromadě jen díky provizornímu podepření kůly a trámy. Někde je valená klenba stažena ocelovými dráty. V místnostech se hromadí nejrůznější nepotřebné haraburdí. Nádvoří je provizorně uzavřeno a využíváno k chovu drůbeže. Zdá se, že pokud v dohledné době nedojde k dosti nákladné záchraně této památky, poškození se stane nenapravitelným. Právem se tento objekt ocitl na stránkách díla J. Úlovce *Ohrožené hrad, zámky a tvrze Čech z roku 2005*. Zde je třeba upozornit na omyl ve stati o Vlčkovcích, kde na s. 604 je fotografie, která je stranově převrácena a má chybný popis. Nejedná se o „jihovýchodní nároží zá-

Hradištko u Žeretic, tvrziště.

Hradištko, zakrytá jáma v příkopu tvrziště s pískovcovými kamenickými prvky.

padního křídla zámku se zbytky gotického zdiva tvrže“, nýbrž o severozápadní nároží severního křídla s renesančním zdivem.

Zástavba současné vsi **Hradištko** u Žeretic (okr. Jičín) leží uvnitř částečně zachovaného opevnění slovanského hradiště na návrší, které kdysi tvořilo jakýsi poloostrov nad dnes již zaniklým meandrem řeky Cidlina. Podle archeologických nálezů bylo místo přerušované osídleno již od pravěku. Na výše položené severní části hradiště (akropoli) dnes kromě vesnické zástavby najdeme kostel sv. Matouše, faru a školu. V ovocném sadu severozápadně od školy se rozkládá tvrziště. Střední zatravněná plošina o průměru cca 11 m je obklopena příkopem a zčásti též valem, který zřejmě patřil již slovanskému hradišti. Dle dostupných údajů nejsou zatím z tvrziště známy žádné archeologické nálezy. Při naší návštěvě dne 5. 9. 2015 jsme na tvrzišti shledali zajímavé artefakty, které by mohly archeology zajímat. Při vnitřním okraji jihozápadní části příkopu je čerstvě vyhloubená jáma neznámého účelu o průměru cca 1 metr přikrytá lešenářskými podlážkami. Podlážky jsou zatěžkány pískovcovými obloukovými kameny, které pravděpodobně pocházejí z nějakého portálu. Podobné pískovcové články a další opracované kameny jsou poházeny okolo. Dále se vedle prohlubně nachází hromada vytěženého materiálu, který by mohl obsahovat zajímavé nálezy.

O. Slabý

Redakce se bohužel pozdě dozvěděla o dvou výstavách, na jejichž realizaci měly značný podíl pobočky KASu ve Zlíně a v Hradci Králové. V prvním případě šlo o výstavu **Kláštevní a hradní architektura Francie** (2. – 25. 11. 2015 v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně), jejímiž autory byli členové KASu J. Hoza a M. Zikmund. Ve druhém případě výstavu **Hrady, zámky a tvrže na vrších – ke 200. výročí narození Františka Alexandra Hebera** (23. 9. – 1. 11. 2015) pořádanou Muzeem a galerií Orlických Hor v Rychnově n. Kněžnou v Kolowratském zámku tamtéž uvedl člen KASu J. Slavík.

redakce

Zprávy z klubu Rada

Kontaktní adresa: KAS, Kopeckého sady 2, 301 36 Plzeň. Tel. 604261000, e-mail: rozmb@post.cz. Internetové stránky: http://www.klub_augusta_sedlacka.cz.

Pro funkcionáře poboček: **Nejpozději do 10. března** je nutné zaslat Radě **Zprávy o činnosti** a **Zprávy o hospodaření poboček za rok 2015** na výše uvedenou e-mailovou adresu jednatele Rady.

Pozor změna!!!! 17. ročník **konference Dějiny staveb** se nebude jako tradičně konat na zámku v Nečtiněch, ale nově v **Centru stavitelského dědictví v areálu kláštera Plasy**. Termín zůstává nezměněn: 18. – 20. března 2016, přihlášky na pmikotta@post.cz, podrobnosti na www.evida.cz/shp. Členové KASu, kteří měli příspěvek na minulou konferenci a kterým účast nehradí zaměstnavatel, a též studenti denního studia, kteří zde představí alespoň poster, jsou osvobozeni od konferenčního poplatku.

Redakce Hlášky přeje čtenářům a hlavně autorům Hlášky v novém roce především hodně zdraví a badatelského nadšení. Opět musíme apelovat na členy klubu, aby posílali do Hlášky články, informace o vyšlých tiskovinách s kastelologickou tematikou a drobné zprávy o dění na hradech, zámcích a tvrzích do rubriky Z hradů... na e-mail: rozmb@post.cz. Každý ze členů klubu, kdo přispěje do Hlášky (mimo „hlášení“ z poboček), bude mít příští ročník zdarma. **Bez Vašich příspěvků nebude moci Hláška existovat.**

Pobočka Plzeň

Kontaktní adresa: KAS, Kopeckého sady 2, 301 36 Plzeň. Tel. 604261000, e-mail: rozmb@post.cz.

Podzimní autovycházku provázelo až neuvěřitelně krásné počasí a přesto se ve 4 autech účastnilo jen 12 lidí. Měla začít Karlštejnem a pokračovat přes drobné lokality na Točnick a Žebrák, avšak kvůli rezervaci na Karlštejn, stanovenou na odpoledne, probíhala opačně. Nejprve přišel na řadu Žebrák, kde byl vstup na věž až od 10 hod.; zatím však bylo možné si volně prohlédnout zříceninu. Od 10 hod. byl otevřen také Točnick, kam jsme v tu dobu právě dostoupali. Ke vstupnému 70 Kč byl ještě přičten příplatek 20 Kč „na indiány“, takže jsme museli při volné prohlídce snášet bubnování a „indiánský zpěv“. Zážitek z dýchající historie to znepríjemňovalo. Hrad poskytl mnoho různých architektonických zvláštností, které bylo možné fotit a o nichž bylo možno na místě diskutovat. Hrad je rozsáhlý a tak jsme se tu i přes indiány dost dlouho zdrželi. Pak už mnoho času na drobné lokality nezbývalo. Stihli jsme jen jednu – velké tvrziště v chobotu Velkého rybníka pod Neumětely, z něhož pozůstává již jen část příkopu. V restauraci „U Horymíra“ jsme poobědvali a spěchali na Karlštejn. Od parkoviště u Berounky neuvěřitelnou pouťovou nabídkou nejrušnějších obchůdků a restaurací jsme spěchali na hrad vzdálený 1,4 km s převýšením téměř 100 m (někteří s vypětím všech sil). Rezervace byla pro 10 lidí na okruh s kaplí sv. Kříže (330 Kč, zákaz focení, zákaz zvířat a dokonce zákaz tlumočení). Zbývajících dva, kteří v kapli již byli, zvolili jiný okruh. Návštěva všech tří okruhů (i s povolením fotit v jednom z nich bez blesku) by přišla na 800 Kč. Karlštejn je monumentální, ale poznamenaný přestavbou architekta Josefa Mockera z poslední třetiny 19. stol. Udivoval nás např. nefunkční krb v přízemním skladu viktualii, což byl Mockerův výmysl. Mimo polodrahokamů, maleb náboženských výjevů a portrétů světských a duchovních hodnostářů zaujal model husitského obléhání hradu (s obléhacími tábory a palebnými postaveními praků a bombard) a hromada střeliva – prakových koulí i koule z bombardy. Poté byla na nádvoří podzimní autovycházka ukončena.

Podzimní zájezd do Prahy byl poměrně hojně obsazen – z Plzně jelo 33 lidí a v Praze se přidali ještě čtyři. Ráno byla mlha a zima, ale přes den opět nádherně. Autobus zastavil nedaleko Pražského hradu; mohlo se zde jen vystoupit a pak musel odjet na parkoviště. K našemu velkému překvapení se za vystoupení (a nastoupení) na veřejné silnici vybíralo po padesátikoruně. Jeden z největších hradů světa byl přeplněn turisty, ale to se naší výpravě nedotýkalo – za laskavého doprovodu člena pražské pobočky KASu, pracovníka Památkové péče Kanceláře prezidenta republiky ing. arch. Petra Chotěbora, CSc., jsme (zadarmo) navštívili mimo stálou expozici Příběh Pražského hradu další, běžně nepřístupné prostory. V souvislosti se zostřenými bezpečnostními

opatřeními, za doprovodu policistů, jsme prohlédli románské suterény pod starým královským palácem a vystoupali na nejvyšší ochoz věže sv. Víta. Vladislavský sál bohužel nebyl v souvislosti s blížícím se státním svátkem přístupný. Více jsme toho nestačili, neboť na zevrubnou prohlídku by bylo potřeba mnoha dnů. Ing. Chotěborovi děkujeme za zasvěcený a poutavý odborný výklad jak na zmíněné výstavě, tak v ostatních prostorách. Další navštívenou památkou byl Vyšehrad. Prosluněný rozlehlý areál skýtal možnost individuálně obdivovat různé druhy památek, od barokního opevnění po rotundu k základům knížecího paláce. Na zdejších hřbitově leží spousta českých velikanů, od buditelů přes herce až k Bicanovi či Matuškovi. Z valů se naskýtají nádherné vyhlídky na Prahu a Vltavu. Upozornění: v restauraci před Vyšehradem si (ze zvědavosti) dejte kachní paštiku nebo sulc. Nehledě k cenám jsou servírovány velmi podivným způsobem.

Podzimní schůze pobočky přijala dva nové členy a potvrdila funkcionáře a výbor ve stávajícím složení. Členové byli informováni o přípravě nových stanov. Na pravidelných schůzkách proběhla v říjnu ze září odložená akce (v září nebyl k dispozici projektor) T. Karla, na níž měli členové přinést zajímavé snímky a ostatní hádat, o které lokality se jedná. Někdy se to podařilo, někdy ne. V listopadu přednášel P. Mikota o opevněných místech na Elbě, v prosinci F. Kasl o egyptských hradech. Děkujeme.

Na podzimní „velké“ přednášce na univerzitě seznámil 18 přítomných dr. J. Hložek se staršími i nejnovějšími archeologickými výzkumy na hradech na Malši, především na Pořešíně a na tvrzi Tichá. Další přednáška se na univerzitě bude konat opět v zasedačce v Sedláčkově ul. č. 15, 2. patro, od 17. hod., a to **ve středu 17. února 2016**. Přednášet bude JUDr. Varhaník na téma „K problematice poznávání středověkých fortifikací“.

Pobočka Hradec Králové

Kontaktní adresa: Ing. Jiří Slavík, Nerudova 1210, 517 41 Kostelec n. Orlicí, e-mail: slavik@josefov.npu.cz, jaro-slav_cerny@centrum.cz.

Tradiční podzimní výlet hradecké pobočky KAS se konal v sobotu 10. října 2015 za příjemného podzimního počasí. Tentokrát jsme se vydali východním směrem do oblasti pod Jeseníky. Na programu byla návštěva Úsova, Sovince a Šternberku, který jsme nakonec z časových důvodů nenavštívili. Celá výprava se sešla u benzínové stanice v Moravské Třebové a odtud jsme se vydali na hrad Úsov založený ve 13. století jako královský hrad typu francouzského kastelu. Na Úsově jsme si nejprve prošli volně přístupné prostory, nádvoří a poté nás čekala prohlídka vnitřních prostorů objektu a také ochozu části hradby. Uvnitř je umístěno lesnické a lovecké muzeum s velkým množstvím loveckých trofejí z celého světa. Poté jsme důkladně prohlédli valy a příkopy výrazně zachované na východní a severní straně. Z Úsova jsme pokračovali na hrad Sovinec, jehož datace vzniku spadá do druhé třetiny 14. století. Na Sovinci nás čekala opět prohlídka s průvodcem. Na hradě zrovna pořádali akci – prohlídky hradních sklepů, které jsme si rovněž prohlédli. Většina účastníků výletu si pro obohacení znalostí o Sovinci nakoupila řadu informačních brožur a knížek o hradu a jeho historii. Nechyběl středověký jarmark, divadlo nebo ukázka středověkých řemesel. Důkladná prohlídka celého areálu nám zabrala tolik času, v dobrém slova smyslu, že jsme již zrušili návštěvu Šternberku, kde bychom stejně nestihli otevírací dobu

hradu. S postupujícím odpolednem se výrazně ochladilo a zvedl se vítr, tak část výpravy využila příjemné hospůdky při vstupu do hradu, kde jsme se zahřáli a nasýtli před dlouhou cestou k domovům. Podzimní výpravy se zúčastnilo celkem devět výletníků z toho pět členů klubu (Čížek, Dvořák, Fišera, Slavík a Švejk) a čtyři rodinní příslušníci.

J. Švejk

Další informace od poboček redakce do uzávěrky tohoto čísla neobdržela.

Kontakty na ostatní pobočky:

Pobočka Zlín

Kontaktní adresa: KAS pobočka Zlín, MUDr. Jiří Hoza, Česká 4760, 760 05 Zlín. Tel. 737177346. E-mail: jihaz@post.cz. Int. stránky pobočky: <http://www.kaszlin.estranky.cz>.

Pobočka Praha

Kontaktní adresa: KAS Pobočka Praha, PhDr. Jiří Úlovec, Tř. Milady Horákové 133, 166 21 Praha 6 – Dejvice, e-mail: julovec@mvr.cz, Petr Valenta, geomess@volny.cz.

Pobočka Humpolec

Kontaktní adresa: KAS, pobočka Humpolec, Hradská 818, 396 01 Humpolec, E-mail: kocmani.hu@seznam.cz, frantisek.kocman@mesto-humpolec.cz, tel: 777347511. Internetové stránky pobočky: <http://www.hrad-orlik.cz>.

Pobočka Brno

Kontaktní adresa: Ing. Pavel Švehla, Ondráčkova 3, 628 00 Brno-Líšeň, e-mail: svehla.pavel@volny.cz.; Mgr. Bc. Josef Jan Kovář, Renneská tř. 416/39, 639 Brno, e-mail: josef.kovar@seznam.cz.

**Uzávěrka dalšího čísla: 10. 3. 2016
(vyjde v první dubnové dekádě 2016)**

HLÁSKA, zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka. ISSN 1212-4974.

Vychází čtvrtletně. Toto číslo vyšlo v 1. lednové dekádě 2016.

Šéfredaktor Petr Rožmberský (rozember@post.cz.), technický redaktor ing. Petr Mikota (pmikota@post.cz.),

redaktor pro internet Milan Novobilský (klub_augusta_sedlacka@centrum.cz.).

Adresa redakce: Klub Augusta Sedláčka, Kopeckého sady 2, 301 56 Plzeň.

Vydává Klub Augusta Sedláčka za přispění statutárního města Plzně.

Registrováno pod značkou OK UmP 23/1991. 350 výtisků.

2016 Plzeň